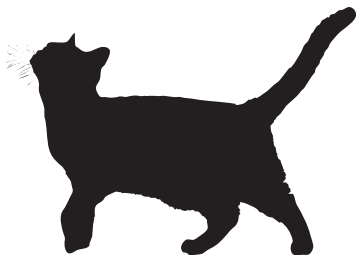

Kocour z Montmartru

Edith milovala kočky, a tak je Jean-Pierre krmil na jejím hrobě, aby si tam nepřipadala tak sama. Na žulovou desku rozestavěl nerezové misky a každý den je naplnil konzervovaným kočičím žrádlem, granulami a vodou. Záleželo mu na tom, aby se hřbitovní kočky u Edith cítily jako doma, a tak jim vyrobil pelíšky; ze dřeva stloukl dvě krabice, vystlal je senem a umístil do křoví za náhrobek. Když jednou na rohu ulice opravovali kanalizaci, v noci si odnesl kus plastové armatury, přesně tak široké, aby se do ní mohla schovat kočka. Položil ji pod túji u hřbitovní zdi, kde porostla břečťanem a po třech letech už vypadala, jako by tam byla odjakživa.

Polodivoké kočky si na něj zvykaly postupně; nejdřív se u Edith usídlilo černobílé odrostlé kotě, pak se začal pravidelně objevovat starý černý kocour s ušima roztrhanýma od rvaček a po něm přišla tříbarevná kočka, která v pelišku z armatury letos na jaře přivedla na svět čtyři koťata. Krátce poté Edithinu smečku doplnil ještě plachý zrzavý kocour Léon Foucault, který se k Jeanu-Pierrovi přiblížil na nejvýš na dva metry a ze zlatých očí mu ani při jídle nemizel strach. Jean-Pierre si dal úkol: ochočit zrzka natolik, aby se nechal pohladit. Pak mu bude moct dát za krk kapky proti klíšťatům, blechám a vnitřním parazitům. Ostatní Edithiny kočky už takhle ošetřil; považoval to za samozřejmost. Žena by určitě chtěla, aby jí společnost dělala zdravá, silná zvířata s hezkou srstí, žádné prašivé mátohy.

Jean-Pierre si rád představoval, jak za soumraku, když už je brána hřbitova zamčená, loví tříbarevná kočka v opuštěných hrobkách myši a nosí je koťatům na Edithinu žulovou desku. Koťata se mezitím proplétají vysokou trávou, trénují si rvačky, skáčou po náhrobku, šťouchají packami do větviček a věří, že takhle jednoduchý bude život už napořád. Jean-Pierre se při té představě vždycky usmál. Byl na sebe pyšný. Zařídil to pro Edith hezky.

„Ještě musím na hřbitov,“ vysvětloval kumpánům na pétanque, na fotbalovém stadionu nebo na dostizích, když se ptali, proč se nemůže zdržet déle. Obdivovali ho, že je tak svědomitý, a za jeho zády se nejspíš divili. Nepřehání to, když po třech letech pořád tolik truchlí? Jean-Pierre zpočátku opravdu na Cimetière de Montmartre chodil za Edith; za šestatřicet let společného života spolu tak srostli, že se od ní nedokázal jen tak ze dne na den odstříhnout. Postupně však čím dál víc myslel na kočky. Byly živé. Čekaly na něj. Některé mu dokonce občas chodily naproti k bráně. Měl úkol.

Edith se určitě nejvíc líbí černý kocour Alexandre Dumas, říkal si Jean-Pierre v pátek odpoledne, když sypal do misek granule. Alexandre si vždycky po jídle vyskočil na masivní žulový kříž na vedlejším hrobě pana a paní Droissartových, olízal si kožíšek a pak zapomněl zatáhnout jazyk. Seděl na omšelém kříži jako na vyhlídkové plošině, líně mrkal žlutýma očima a dlouhý vyplazený růžový jazyk mu zářil proti černé srsti. Turisté, kterých byl v tuhle roční dobu hřbitov plný, se ho lekali. Někteří si ho vyfotili, jiní vyjekli „Lucifer!“, další rovnou udělali čelem vzad a šli raději jinudy. Jean-Pierre z nich měl legraci.

Dolil kočkám vodu a mrkl na hodinky; za hodinu mu začíná pétanque. Předtím ještě udělá jednu věc, která by se Edith rozhodně nelíbila, ale – vzhlédl k zatažené obloze – těžko mu to může zakázat. A kdy jindy by si bezdětný chlap měl splnit celoživotní sen, když ne ve čtyřiašedesáti, v důchodu, po manželčině smrti? Tělo mu ještě slouží, a přitom už nemá moc co ztratit. Jediný, komu na něm opravdu záleží a za koho svým způsobem nese zodpovědnost, jsou tyhle kočky, a ty si bez něj jistě nějaký čas poradí. Žily na hřbitově dávno předtím, než je začal krmit, a nějak přečkají, i když on za nimi chodit nebude.

Pohládl Alexandra Dumase, posbíral z hrobu prázdné konzervy a pytel od granulí, vytáhl z břechtanového houští zmačkanou plechovku od piva – škoda, že Alexandre neděsí turisty natolik, aby se k Edithinu hrobu vůbec nepřibližovali – a zamířil podchodem pod hlavní silnicí k bráně.

Ze zvědavosti ještě vystoupal do kopečka k hrobu Dalidy, aby zjistil, jestli u ní už zase nepostává ten chlap. Byl tam. Mladík v černé bavlněné mikině s kapucí a v džínách stál s rukama v kapsách a hypnotizoval zpěvaččinu sochu. Tomu tedy říkám oddanost, pomyslel si Jean-Pierre, proti němu jsem břídil. Vždyť Dalida zemřela před dobrými pětadvaceti lety! Pak

mu došlo, že v té době zpěvaččin obdivovatel možná ještě ani nebyl na světě. Zamiloval se do mrtvé ženy.

„Bang, bang,“ zanotoval Jean-Pierre jeden ze zpěvaččiných hitů, když procházel okolo mladíka, ale ten podivín se ani nepohnul. Zíral na Dalidu, jako by čekal, že mu před očima obživne. Jean-Pierre pokrčil rameny a pokračoval k bráně. Třeba by toho magora mohl požádat, aby místo něj kočkám nosil jídlo a vodu. Stejně se tu ochomýtá denně, stává u Dalidy dokonce i v dešti. Asi to nemá v hlavě úplně v pořádku – pochybovačně se ohlédl přes rameno – ale nakoupit a otevřít kočičí konzervy snad zvládne, ne?

Jen o něco málo staršího syna mohli s Edith mít, kdyby tenkrát v pětadesátém nepotratila první a poslední dítě, které se jim spolu povedlo počít.

* * *

Vždycky když Sebastien hypnotizoval Dalidinu sochu dostatečně dlouho, pousmála se. Opravdu. Jako by jí nepatrně zacukaly koutky. Vždycky na ten okamžik čekal. Byl to jenom zlomek vteřiny, náznak, ale Sebastien víc nepotřeboval. Věřil, že mu tím Dalida dodává odvalu. Ví, že jsi tady a díváš se na mě. Ještě vydrž, nevzdávej se, dobře to dopadne.

Jenže Sebastien už ani nevěděl, co by mělo dobře dopadnout. Všechno vzdal. Připadal si jako nula. Nejspíš opravdu je nula.

Narodil se talentovaným rodičům, kteří automaticky předpokládali, že v synovi se jejich umělecké nadání znásobí. Otec byl uznávaný houslista, matka úspěšná malířka. Odmalička Sebastienovi strkali do rukou pastelky, štětce, modelínu. Dostal housle, kytaru, flétnu. Žádný nástroj pořádně neovládl. Jak se někdo může dobrovolně šprtat noty, říkal si, když venku zrovna dozrály třešně? Na školním kurzu malování se třináctiletý Sebastien naučil akorát lákat holky do koupelny a při zhasnutém světle jim sahat pod tričko.

„Jen ho nech, však on se nakonec najde,“ uklidňoval otec matku, ale znělo to čím dál bezradněji. Sebastien už si vlastně ani nevybavoval, v kolika letech pochopil, že je pro rodiče zklamáním. Možná to věděl odjakživa.

Chtěl se stát sociálním pracovníkem a pomáhat přistěhovalcům, jenže matka ho přes známé protlačila na uměleckou střední školu a rozumělo se samo sebou, že taková příležitost se nezahazuje. Sebastien nakonec malbu studoval docela rád – vyhovovala mu uvolněná atmosféra ve škole a benevolentní kantoři – jenže celou

dobu cítil, že spolužákům nestačí. Byl nejméně talentovaný z celé třídy a všichni to věděli. Rovnou mohl nosit tričko s nápisem Protekčák.

Celou tu dobu ho doopravdy bavila vlastně jenom jediná věc, kterou dlouho držel v tajnosti, protože by mu ji rodiče nikdy neschválili.

„Cože?“ vyjevil se otec, když osmnáctiletý Sebastien konečně sebral odvahu a prozradil mu, čím by se rád stal. „Chtěl bys být hip-hoper?“ Vyslovil to štítivým tónem, jako by mluvil o ošklivém jedovatém pavoukovi. „Jako nějaký Alžířan ze severní Marseille? To si snad děláš srandu, ne?“

Sebastien už se o tom víckrát nezmínil. Chodil se sluchátky na uších a v garáži zkoušel rapovat. Ve dvaceti založil kapelu, ale o rok později ji zase rozpustil, protože společně nedokázali nic víc než si pronajmout zkušebnu, v níž místo zkoušení nakonec jen poslouchali cizí muziku a kouřili trávu. Někdy v té době se od rodičů – kteří mu už dávali nepokrytě najevo, jak moc je zklamal – odstěhoval do sklepního bytu na Montmartru. Holky o něm říkaly, že je pošuk, a žádná s ním dlouho nevydržela, ale nevadilo mu to, zvykl si žít sám. Už to takhle táhl šest let. Na nájem si vydělával jako noční hlídač ve skladu elektrospotřebičů; když ho

tam poprvé přišla navštívit matka, rozplakala se. Ve strážní budce vymýšlel texty na album, které třeba jednoho dne přece jenom vydá; nejdřív byly provokativní, plné vzteku, ale v poslední době spíš smutné, protože ho trápily deprese. Poslal svoje nahrávky do několika hudebních vydavatelství, ale ani se neobtěžovali mu odpovědět. Kamarádi se mu pomalu vytráceli; zakládali rodiny, kupovali byty na hypotéku, málokdy měli čas. Sebastien žil pořád stejně. Občas chodil rapovat na ulici do sedmého obvodu před obchod svého známého – doufal, že si ho tam všimne nějaký hledač talentů – ale zatím si ho všímali akorát policajti, kteří ho měli za žebráka. Majitel obchodu s teniskami každopádně Sebastiena viděl rád – alespoň se mu před výlohou zastavovali lidi.

Kdybych se pořádně snažil, říkal si Sebastien ve světlejších dnech, třeba bych dokázal dát dohromady opravdovou hip-hopovou kapelu, jaká tu ještě nebyla. Jenže na něj padala únava už jenom z představy, kolik úsilí by musel vynaložit. Stejně by to byla zbytečná snaha. Na co sáhne, to pokazí. Ještě nikdy se mu nic nepovedlo.

Je hodně takových lidí jako on? Lidí, kteří jsou úplně k ničemu?

Loni zjara mu doktor předepsal prášky proti úzkosti, ale mnohem víc než pilulky Sebastienovi nakonec pomohla Dalida. Kdo by řekl, jak moc může člověka potěšit mrtvá ženská? Poprvé se u jejího hrobu zastavil čistě ze zvědavosti – dozvěděl se, že kdysi bydlela na Montmartru kousek od jeho sklepního bytu, a chtěl u ní zabít trochu času, kterého měl neustále přebytek. Jenže pak se na něj kamenná Dalida usmála a on se na Cimetière de Montmartre musel vrátet znovu a znovu.

Ta holka byla talentovaná a bohatá, říkal si, vždycky když se na ni díval a čekal na úsměv, ale štěstí jí to nezařídilo. Rodiče na ni mohli být pyšní, ona sama na sebe mohla být pyšná, ale přesto nakonec spolykala prášky a na rozloučenou napsala, že měla nesnesitelný život.

Sebastien u ní stál a přemýšlel, co by tak mohl udělat, aby to s ním dopadlo líp.

* * *

Před každým zápasem Paris Saint-Germain dal Jean-Pierre ráno žebračce na rohu pětieuovku. Říkával, že si tak upláčí Štěstěnu. Dnes se sice fotbal nehrál, ale Jean-Pierre ženě s podobaným obličejem bankovku stejně podal. Bude štěstí potřebovat.